

Z Á P A D O Ā Ā S K Á U N I V E R Z I T A V P L Z N I
F a k u l t a f i l o z o f i c k á
K a t e d r a b l í z k o v ý c h o d n í c h s t u d í í

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího práce)

Práci předložil(a) student(ka): Mgr. et Bc. Vladimír Váchal

Název práce: Hodnocení jednání z pohledu šarí'cy

Vedoucí práce: Mgr. Ivan Ramadan, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl naplněn): Cílem práce bylo, kromě vysvětlení základních pojmů islámského práva, objasnit právní úkony jednání z pohledu islámské právní kultury za účelem prezentace hodnocení právního jednání v islámském právu a následné komparace s právem kontinentálním. Cíl práce byl naplněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.)

Zvolené téma lze hodnotit jako náročnější na zpracování, neboť vyžadovalo jak znalost právní terminologie, tak i nastudování specifik islámské šarí'cy z hlediska hodnocení jednání individua, a následnou komparaci s pojetím tohoto jednání v kontinentálním právním systému. Autor prokázal, vzhledem ke svému zaměření, dostatečnou znalost právní problematiky. Úvodní představení šarí'cy, jejího původu, zdrojů a principů jako islámského právního systému mohlo být stručnější. Z hlediska proporcionality práce by bylo vhodnější, i vzhledem k tomu, že se jedná o práci diplomovou, zaměřit se již v počátečních kapitolách na vlastní kategorii jednání individua a jeho hodnocení ze strany jednotlivých madhhabů a je reprezentujících fuqahá' na úkor podrobného výkladu elementárních pojmů spojených s šarí'cou. Konkrétních příkladů jednání individua a úvah tak, jako je tomu na straně 21, zejména pak z úhlu pohledu jednotlivých madhhabů, mohlo být v práci užito více. Také kapitolu „*Pojetí termínů chování a jednání v islámském právu*“ bych zařadil ještě před kapitolu „*Kategorie jednání z pohledu islámského práva*“. Přílohy jsou vhodné, autor jich však mohl zařadit více (fatwy apod.).

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):
Jazykový projev autora je v souladu s požadavky na diplomovou práci, vyjadřování je výstižné, v textu se vyskytuje menší množství překlepů, či chyb (Bůh na mnoha místech s malým „b“, s. 2 ...*...které souvisí výhradně s právem, a to ať už ryze islámským, anebo kontinentálním...*“). Transkripci některých slov z arabštiny mohl autor věnovat více pozornosti (*‘illa, hukm al-asl, ithnā‘ašariyya*), neužívat anglosaský úzus (*sunnah, qiyaam al-layl* apod.). Citace a odkazy na literaturu jsou provedeny jednotně, u internetových odkazů by mělo být uvedeno datum citace. Seznam použitých zdrojů, zejména monografií by měl obsahovat více cizojazyčných zdrojů. Grafická úprava práce odpovídá požadavkům na DP. Přílohy jsou dobré kvality.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):
Diplomová práce *Hodnocení jednání z pohledu šari‘y* přibližuje základní pojmy, související s islámským právním systémem a zároveň představuje pojetí individua a hodnocení jeho jednání z pohledu fiqhu. Autor však mohl v práci užít více konkrétních příkladů jednání individua a posoudit jej optikou jednotlivých jednotlivých sunnitských madhabů i šiitských právních škol, aby tak vystihl širší spektrum hodnocení v rámci islámského právního prostředí. To by pak mohlo posloužit jako „praktičtější“ odrazový můstek pro následnou komparaci s kontinentálním právem. Práce mohla být rovněž opřena o více cizojazyčných zdrojů, kterých je k tématu dostatek a autor tak mohl uplatnit své znalosti blízkovýchodních jazyků. Místy je třeba rozlišovat a lépe objasnit jednotlivé termíny: na s. 11, 2 odst., *fiqh-* je islámská právní věda, jejímž úkolem je řešit a objasňovat otázky z oblasti šari‘y, tedy spravedlivého právního systému, jehož principy pocházejí od Boha a jeho Proroka a který je vyjádřením závazných pravidel určených Bohem společenství muslimů. *‘Usúl al-fiqh* jsou pak 4 hlavní zdroje, ze kterých jsou principy práva čerpány (Korán, sunna, idžmá‘ a qijás). U kategorie *harám* (s.40) považují za nutné rozlišit *harám li dhátihi*, tedy zakázané ze své podstaty a *harám li ghajrihi*, zakázané z důvodu vnější příčiny apod. Na s. 28. se opět opakuje nepodložená generalizace: „*Z mého pohledu je ši‘itský islám mnohem schopnější adaptovat své učení na moderní dobu, a stejně tak i chování, jednání a životní styl ši‘itských muslimů shledávám přirozenějším, co se do souladu s dnešním světem týče.*“ Jednání a chování vychází především z individua a také individuální je, rovněž flexibilní přístup k hodnocení jednání lze mého názoru vysledovat i u řady sunnitských fuqahá‘, např. u Muhammada Mutawalliho aš-Šáráwího, faqíha a bývalého egyptského ministra al-awqáf. Na druhou straně je potřeba ocenit některé autorovy myšlenky, či úvahy, např. s. 21. Při komparaci zkoumaných právních systémů by byl vhodný komplexnější náhled na islámské právo vztažené k islámské ummě a specifikům společnosti a například míru individuální svobody, či otázku gendrové rovnosti nahlížet více emickým přístupem. V rámci práce *Hodnocení jednání z pohledu šari‘y* pozitivně hodnotím pasáže, kde autor kontextuálně představuje mechanismy a instituce, jimiž je v islámském právu hodnoceno jednání

individua, což spatřuji jako důležité nejen pro odbornou, ale především i pro laickou veřejnost.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Nemám otázek

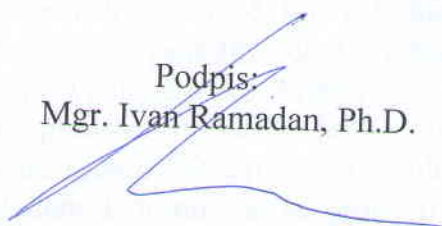
6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

velmi dobře – dobře (dle průběhu obhajoby)

Datum: 24.8.2017

Podpis:
Mgr. Ivan Ramadan, Ph.D.

Pozn.: Při nedostatku místa použijte příložený list.